

MEÄN VÄYLITTEN JA IHMISTEN PUOLESTA

Maa- ja metsätalousministeriö

Turtola 9. syyskuuta 2020

kirjaamo@mmm.fi

tapio.hakaste@mmm.fi

orian.bondestam@mmm.fi

Asia: JOKISEURAN LAUSUNTO KALAKANTARYHMISTÄ ja LOHIKIINTIÖISTÄ

Viite: Maa- ja metsätalousministeriön perusmuistio MMM2020-00422 3.9.2020

Kansainvälinen laki ja EU:n kalastuksen perusasetus (1380/2013) edellyttävät kalastonhoitoa kunkin kalakannan mukaisesti. Perusasetuksen mukaan myös Itämeren alueen lohikantoja on hoidettava jokikantakohtaisesti kunkin kannan kestävyuden mukaisesti. Näin ei ole tapahtunut. Esimerkiksi silakka- ja turskakannoille asetetaan kalastuskiintiöt kantakohtaisesti, mutta ei lohikannoille. Menettely on ristiriidassa kansainvälisen lain kanssa (mm. Rion sopimus 78/1994).

YK:n merioikeusyleissopimuksen eli kansainvälisen merilain 66 artiklan mukaan alkuperävaltiolla on ensisijainen vastuu jokivesistöissä syntyvistä vaelluskalakannoista ja ensisijainen oikeus hyödyntää niitä asettamalla esim. kalastuskiintiöt kalakannoilleen. Liittymissopimuksiensa perusteella Suomi ja Ruotsi ovat ulkoistaneet valtansa lohien alkuperävaltioina Euroopan Unionille.

Komissio kysyy vuosittain Kansainväliseltä Merentutkimusneuvostolta (ICES) neuvoa lohien kalastuksen määrään merikalastuksena, ei jokikalastuksena. Jo vuosien ajan ICES on tuonut esille, että lohikantoja tulisi hoitaa kantakohtaisesti, mutta antaa vastauksensa Euroopan Komissiolle poliittisesti piirretyn kehikon sisällä asetettuun kysymykseen. – Kuten olette maininneet, “ICES tuo neuvossaan myös esille, että sekakantakalastus on uhka heikoille lohikannoille erityisesti Itämeren pääaltaalla, jossa kaikki heikot lohikannat käyvät syönnöksellä.”

EU:n perusasetuksen mukaan jokaisen luonnonlohikannan oli saavutettava MSY-taso (75 % potentiaalista) viimeistään vuoden 2020 aikana. **SIIS NYT!** Suomi on lohistrategiassaan sitoutunut tätä korkeampaan tasoon (80 %). Lohen todellisenä alkuperävaltiona Suomella on erityinen syy puolustaa omaa strategiaansa.

On itsestään selvää, että Euroopan Komission olisi tullut perustaa lohenkalastus kantakohtaiseen kalastukseen. Laki ei tunne kalakantaryhmiä! On käynyt selväksi, että EU ei kykene toimimaan YK:n merioikeusyleissopimuksen mukaisena alkupe-
rävaltiona. Jaettu vastuu ei ole kenenkään vastuu. Lohen kalastusmahdollisuudet voidaan toteuttaa kestävästi vain YK:n merilain 66 artiklaa tiukasti noudattaen, jolloin myös EU:n perusoikeuskirjan 17 artikla toteutuu.

On murheellista seurata teidän nykyisiä pyrkimyksiänne yhä kasvaviin bulkkilo-hisaaliisiin, kun kaikkien luonnonlohien alkuperämaiden yhteinen etu on lopettaa sekakantakalastus. Unionin rakenteet eivät tunne suojaa jokikalastukselle, eikä si-
ten myöskään moninkerroin tuottoisammalle kalastusmatkailulle. Muutosta parempaan ei ole näköpiirissä, ellei rakenteita muuteta.

Enää ei riitä vuosittain toistettava liturgia: *“Suomi nostaa sopivissa asiayhteyksissä esiin Itämeren lohikantojen sekakantakalastukseen liittyvät ongelmat.”* Itämeren alu-
een luonnonlohikannat poikkeavat toisistaan niin paljon, että mitään kalakantaryh-
män yhteistä kalastuskuolevuuden tasoa kiinteän (F=0,1) kalastuskuolevuuslu-
vun perusteella ei voida perustellusti asettaa.

Koska EU ei ole kyennyt lopettamaan lohen sekakantakalastusta, pitää lohen jaka-
minen kansallisiin merikiintiöihin lopettaa kokonaan, ja poistaa lohi merikalojen
määritelmästä, kuten Suomen eduskunta lausudessaan unionin kalastuspolitiikasta
vuonna 2012 vaati. Muutos voitaisiin tehdä nopealla aikataululla esim. niin, että lo-
hen kantaryhmäkiintiöt lopetetaan pienennetämällä niitä 20% vuosittain.

Kunnioitavasti

Tornio-Muoniojokiseura ry

Kalervo Aska, pj.

jokiseura@tornionjoki.fi

www.jokiseura.fi